

Ekonomide factoringin yeri

Zafer ATAMAN

Aktif Finans Factoring Hizmetleri A.Ş.
Genel Müdür Yardımcısı

Factoring; uluslararası ve yurtiçi işlemlerde uygulanan bir finansman yöntemidir. Alacak temliki esasına dayanan factoring işlemleri kısa vadeli alacakların finansmanı için kullanıldığı gibi, ödeme garantisi de sağlamaktadır.

Factoringin ülke ekonomisi açısından katkılarını incelemek gerekirse bunları iki ana başlık altında toplayabiliriz:

I- Uluslararası factoringin ülke ekonomisine katkıları:

1) Factoring sayesinde, Türk ihracatçıları yeni pazar ve yeni müşterilere güvenli bir şekilde ulaşarak ülke ihracatının artışına katkıda bulunacaklardır.

2) Bugünlerde Avrupa Ortak Pazarı'nın içinde açık hesap satışların yaygınlaşması nedeniyle, factoring sisteminin getirdiği açık hesap ve vadeli satış imkanı, ihracatçılarımızın Avrupa Topluluğu ülkeleri ile rekabet şansını artıracaktır. Böylece ülke ihracatının artması sağlanacaktır.

3) Yurtdışı alıcılarının ödeme gücüne düşmesi halinde, ihracat bedelleri muhabir factoring şirketleri tarafından, ülkemizdeki factoring şirketlerine ödenecektir. Böylece ihracat bedelinin %100 tahsili sonucu ülkenin bir döviz kaybı sözkonusu olmayacaktır.

4) Alıcının ülkesinde bulunan factoring şirketi tarafından yapılacak ön ödeme, ihracatçılara vadeyi beklemeden nakit girişi sağlayacak ve ihracat dövizlerini ülke ekonomisine daha erken kazandıracaktır.

5) İthalat factoringi açısından bakıldığında, Türk ithalatçıların akreditif açarak yapacakları ithalatlar muhabir bankalar nezdindeki ülke limitlerini doldururken, bankacılık sisteminin dışında aynı imkânları yaratan factoring sayesinde bu banka limitleri orta ve uzun vadeli proje finansmanları için kullanılabilir olacaktır.

II- Yurtiçi factoringin ülke ekonomisine katkıları:

1) Factoring, alacakların ödenmeme riskini ve tahsilat problemlerini firmaların sırtından alarak, yöneticilerin üretim, kalite artırma, pazarlama ve organizasyon gibi asıl amaçlara yönelmelerini sağlayacaktır.

2) Vadeli işlemlerde uygulanan vade farkı, fiyat artışlarına yol açmakta ve enflasyonu körüklemektedir. Factoring işlemlerinin maliyeti vade farkı maliyetlerinden daha az olduğundan, factoringin yaygın uygulanışı maliyetleri, dolayısı ile nihai fiyatları düşürücü bir etki yaratacaktır.

3) Factoringin diğer bir katkısı ise, satıcılara peşin satış, alıcılara vadeli alış yapabilme imkânının yaratılmasıdır. Bu yolla canlanan ticari hayatta daha çok üretim yapılarak daha fazla istihdam yaratılacaktır.

Sonuç olarak; finans piyasalarında yeni tanınmaya başlayan factoring, mal ve hizmet alışverişinden doğan borç/alacak ilişkilerini satıcı ve alıcı açısından kolaylaştırmakla kalmayıp, yeni pazar ve yeni müşteri sayısını artırarak iç ve dış ticaret hacminin gelişmesine neden olmaktadır.

Dünyada 1990 yılı itibari ile gerçekleşen factoring cirosu 250 milyar USD olup, sadece İtalya'da 78 factoring şirketi bulunmaktadır.

Bu nedenle Türkiye'de yaklaşık 2 yıllık bir geçmişi bulunan factoring hizmetinin desteklenmesi ve tanıtılması için yapılan çalışmaların artan bir hızla devam etmesi gereklidir.

14 EKİM 1991

DÜNYA